

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3942/2019
16.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., против туженог Акционарског друштва за обраду и прераду производа црне металургије, за унутрашњу и спољну трговину грађевинским и огревним материјалом "Копаоник", са седиштем у Београду, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1621/19 од 21.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 16.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1621/19 од 21.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1621/19 од 21.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужилаца и потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу П1 23/18 од 25.01.2019. године, којом је ставовима првим и другим изреке одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се пониште решења туженог од 25.02.2016. године којима је тужиоцима отказан уговор о раду и да се обавезе тужени да тужиоце врати на рад, а ставом трећим изреке одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП на коју се ревизијом указује. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе тужилаца који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу на неодређено време код туженог у огранку ..., и то тужилац АА на радном месту ..., а тужилца ББ на радном месту ....

Тужиоцима је 30.07.2015. године достављено обавештење о постојању недостатака у раду, јер нису остварени резултати рада утврђени годишњим планом, пошто ни у једном месецу у 2015. години стовариште није имало промет и разлику у цени, осим у јулу 2015. године, када је остварена разлика у цени од 18%. Тужиоцима су дате инструкције за побољшање рада, уз упозорење да ће, уколико се не оствари предвиђени план промета и план разлике у цени до 30.09.2015. године тужиоцима престати радни однос код туженог због неостваривања резултата рада. Наведено обавештење тужиоци су примили и потписали 31.07.2015. године.

Побијаним решењима о отказу уговора о раду тужиоцима је престао радни однос, јер немају потребна знања и способности за обављање послова радног места на којима су распоређени. Из образложења побијаних решења произлази да је у огранку ..., на стоваришту ..., у 2015. години остварена разлика у цени од 470.973,00 динара, а план је био 2.118.502,00 динара, односно да је остварено 22% планираног промета и планиране разлике у цени. Према извештају о извршењу плана за исто стовариште до јуна 2016. године остварена је разлика у цени, и то у марту 86%, у априлу 85,9%, у мају 40,4% и у јуну 62,4%. Након престанка радног односа тужиоцима, нови запослени код туженог су у 2016. години остварили разлику у цени од 900.000,00 динара, док су тужиоци у претходној години остварили разлику у цени од 55-66.000,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили материјално право из члана 179. став 1. тачка 1, 180. и 191. Закона о раду и оценили да тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад није основан. Тужиоци нису остварили резултате рада на радним местима на којима су били распоређени, што произлази из биланса успеха туженог и извештаја о извршењу плана за 2015. годину. Имајући у виду да је након престанка радног односа тужиоцима тужени остварио далеко већу добит, изведен је закључак да су задаци који се постављају запосленима код туженог објективно изводљиви, а да тужиоци нису имали потребна знања и способности за обављање послова радног места. Побијана решења су донета у законом спроведеној процедури, при чему су тужиоци обавештени о недостацима у њиховом раду, дате су им инструкције за побољшање рада и остављен им је примерени накнадни рок за побољшање рада који је, имајући у виду резултате рада, безуспешно протекао.

По оцени Врховног касационог суда, одлуке нижестепених суда су засноване на правилној примени материјалног права.

Чланом 179. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, ... 74/2014) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност, његово понашање и потребе послодавца и то: ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Према члану 180. Закона о раду, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1. до 6. овог закона, запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Конвенција Међународне организације рада број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца („Службени лист СФРЈ“ – Међународни уговори бр. 4/84, 7/91) предвиђа да раднику неће престати радни однос због незадовољавајућег вршења посла, изузев ако му је послодавац претходно дао инструкције и писано упозорење. У том случају, таквом раднику може престати радни однос ако он, и после истека одговарајућег рока предвиђеног за побољшање, настави и даље да обавља послове на незадовољавајући начин.

Задатак који се поставља запосленом мора бити објективно изводљив – могућ у одређеном временском периоду (што се испитује у сваком конкретном случају). Да би отказ из овог отказног разлога био законит потребно је да запослени објективно могућ задатак није остварио својом кривицом- нечињењем или недовољним чињењем.

У конкретном случају, тужиоцима је пре доношења побијаних решења достављено обавештење да не остварују очекиване резултате рада у обављању послова на местима на којима су распоређени, дате су им инструкције на основу којих би тужиоци могли побољшати начин обављања свог посла и остављен им је одређени рок у којем би, поштујући дате инструкције, могли побољшати свој рад, под претњом престанка радног односа.

На тај начин тужени је поступио у складу са одредбама Закона о раду и наведене ратификоване међународне конвенције која, на основу члана 16. став 2. Устава Републике Србије, представља део домаћег правног поретка и непосредно се примењује.

Писмено упозорење туженог садржи конкретне чињенице које указују да тужиоци не остварују очекиване и планом предвиђене резултате рада, а тужиоци ни у накнадно остављеном року нису остварили очекиване резултате рада. Ако се имају у виду остварени резултати рада нових запослених на истим радним местима у наредном периоду, и по оцени Врховног касационог суда отказни разлог је последица недовољног рада, залагања или неукости тужилаца, због чега су побијана решења о отказу уговора о раду законита, што тужбени захтев за поништај решења и враћање тужилаца на рад чини неоснованим, како су то правилно оценили нижестепени судови

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправака
управитељ писарнице
Марина Антонић